

רע"פ 8847/17 - רג'אב סלימאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 8847/17

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: רג'אב סלימאן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בתיק עפ"ת 17863-07-17 שניתן ביום 31.10.2017 על ידי כב' השופט ערן קוטון ובקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין

בשם המבקש: עו"ד תומר גונן
בשם המשיבה: עו"ד אריה פטר

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי חיפה (כב' השופט ע' קוטון - להלן: בית המשפט המחוזי) מיום 31.10.2017 ב-עפ"ת 17863-07-17, שקיבל את ערעור המשיבה על גזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה בעכו (כב' השופט הבכיר י' בכר - להלן: בית משפט השלום) מיום 4.6.2017 ב-פל"א 10255-06-16.

עמוד 1

2. המבקש הורשע על פי הודאתו על ידי בית משפט השלום בעבירות הבאות: נהיגה בזמן פסילה (עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה), נהיגה ללא ביטוח (עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל-1970), נהיגה בקלות ראש (עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה), אי מתן זכות קדימה להולך רגל תוך סיכון הולך רגל (עבירה לפי תקנה 67א לתקנות התעבורה תשכ"א-1961), הגשת בקשה לרישיון בזמן פסילה (עבירה לפי סעיף 66 לפקודת התעבורה) והרשעה בעבירה שגרמה חבלה של ממש (עבירה לפי סעיף 38 לפקודת התעבורה).

3. על פי כתב האישום, בתאריך 28.06.2016 בסמוך לשעה 15:20 המבקש נהג ברכב פרטי בכביש פנימי בשפרעם, מצפון לדרום, בעוד בהמשך הדרך, בסמוך לכיכר, ניצב בכיוון נסיעתו מעבר חצייה, ולפניו תמרור. באותו הזמן הולכת רגל החלה לחצות את הכביש במעבר החציה האמור. המבקש, נהג בקלות ראש ורשלנות, לא האט כאשר התקרבו למעבר החצייה, לא הבחין בהולכת הרגל ולא אפשר לה לסיים את חציית מעבר החצייה, פגע בה, ובכך גרם לתאונה. כתוצאה מהתאונה, הולכת הרגל נפגעה ונגרמו לה חבלות של ממש, הכוללות חתך של כ-3 ס"מ שפשוף בכתף שמאל, שפשוף בברך שמאל, שבר ביד והמטומה בכתף שמאל, וגם רכבו של המבקש ניזוק.

במועד האירוע האמור, המבקש נהג בעודו בפסילה, מאחר שביום 24.04.2014 גזר עליו בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (גמ"ר 9517-08-13), בין היתר, עונש של פסילה לתקופה של 8 שנים מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה. עונש זה נגזר עליו בנוכחותו ובנוכחות סנגורו, והמבקש אף הפקיד את רישיון הנהיגה בבית המשפט במעמד גזר הדין (להלן: ההרשעה משנת 2014). חרף האמור לעיל, המבקש, שידע כי רישונו נפסל לתקופה הנזכרת, קיבל רישיון נוסף ממשד הרישוי (להלן: הרישיון הנוסף), תוך העלמת דבר הפסילה מרשות הרישוי. כשנעצר המבקש הציג בפני השוטרים את הרישיון הנוסף.

4. לאחר הודיית המבקש בעובדות כתב האישום המפורט לעיל הפנה בית משפט השלום את המבקש לקבלת תסקיר מבחן. מן התסקיר הראשון עלה, בין היתר, כי באירוע נושא הרשעתו של המבקש בעבירת גרימת מוות ברשלנות משנת 2014, נהרג אחיו הצעיר של המבקש ונפצע חברו של המבקש. בעקבות האירוע אושפז המבקש בטיפול נמרץ, עבר סדרת ניתוחים ושהה תקופה ממושכת בבית החולים. בגין עבירת גרימת המוות נשלל רישונו של המבקש לשמונה שנים, הוא נדון למאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, והוטל עליו מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים (להלן: המאסר המותנה), שהינו בר הפעלה כעת. שירות המבחן התרשם כי המבקש התקשה להכיר באחריותו לתאונה נושא ההליך כאן, ונטה ליחסה לגורמים חיצוניים. באשר לנהיגה בזמן פסילה, המבקש קיבל אחריות פורמלית בדבר העלמת הפסילה ממשד הרישוי, וטען כי פעל משיקול דעת מוטעה. לטענתו הוא קיבל את רישיון הנהיגה בדואר מבלי שהגיש בקשה, ניגש למשד הרישוי לצורך ברור ראשוני, והבין כי הוא רשאי לנהוג.

בתסקיר השני צוין כי המבקש, שהינו נשוי ואב לילד, סיים הליך קבוצתי לנאשמים ששהו במעצר בית, השתלב בקבוצה פסיכו חינוכית לעברייני תעבורה, ויצר קשר עם גורמי הרווחה. שירות המבחן התרשם כי המבקש מונע ממוטיבציה פנימית יותר ומתובנות למשמעות עריכת טיפול ושינוי. בשל מצבו הרגשי הירוד של המבקש סבר שירות המבחן כי מיצוי הדין עמו עלול לפגוע קשות במצבו הרגשי וביכולתו לערוך שינוי. נוכח האמור לעיל שירות המבחן המליץ להעדיף ענישה טיפולית ולא הרתעתית.

בית משפט השלום קיבל את המלצת שירות המבחן, וגזר על המבקש את העונשים הבאים: הארכת המאסר המותנה (בתיק גמ"ר 9517-08-13) למשך שנתיים נוספות; פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים במצטבר להפעלת עונש הפסילה המותנה מגמ"ר 9517-08-17 ולתקופה של 24 חודשים, סה"כ 36 חודשי פסילה בפועל; שמונה חודשי פסילה על תנאי למשך שלוש שנים; קנס בסך 3,000 ש"ח; צו מבחן למשך 18 חודשים; צו של"צ בהיקף של 250 שעות, והתחייבות על סך 5,000 ש"ח להימנע מביצוע עבירות בהן הורשע למשך שנתיים. בגזר הדין נתן בית המשפט השלום משקל לאינטרס השיקום ולנסיבותיו האישיות של המבקש, לכך שהמבקש נעדר עבר פלילי (כך במקור), ולכך כי הוא ומשפחתו מתמודדים עם אובדנו של אחיו בתאונה לה היה אחראי. כמו כן התייחס בית משפט השלום לפרק הזמן שחלף בין הרשעותיו הקודמות של המבקש למעשים נושא האישום הנוכחי, ולכך שהודה בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי. בית משפט השלום התרשם עוד כי המבקש הבין את חומרת מעשיו וכי חל שינוי בהתייחסותו.

ההליך בבית המשפט המחוזי

5. המשיבה ערערה על קולת העונש. נטען כי העונש שגזר עליו בית משפט השלום חורג לקולא במידה המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור. עוד נטען, כי בית משפט השלום לא יחס משקל הולם לנסיבות ביצוע העבירות, והודגשה חומרת המעשים הנובעת מהתנהלותו העבריינית של המבקש לקבלת רישיון נהיגה והצגתו בהמשך לשוטרים חרף הפסילה. בנסיבות אלו נטען כי לא היה מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן ולחרוג מהכלל לפיו יש להפעיל מאסר מותנה.

בית המשפט המחוזי הורה על עריכת תסקיר מבחן עדכני בעניינו של המבקש. מהתסקיר שהוגש לבית המשפט המחוזי (26.9.2017) עלה כי המבקש סיים הליך קבוצתי לנאשמים ששהו במעצר בית והשתלב בקבוצה פסיכו חינוכית לעברייני תעבורה, שהסתיימה בתחילת חודש יולי 2017. בשל אופי הקבוצה לא התאפשרה עבודה טיפולית מעמיקה. שירות המבחן שב וחזר על המלצתו שלא להטיל ענישה שתפגע בתהליך השיקומי בו מצוי המבקש.

בא כוח המבקש טען כי אין מקום בנסיבות העניין להתערב בעונש שגזר בית משפט השלום. לטענתו, המשיב הודה מיד במיוחס לו, ונטל אחריות על מעשיו. עוד נטען כי אין מדובר במי שנפסל מנהיגה ושב מיידית אל ההגה, שכן המבקש קיבל רישיון נהיגה מהגורם האמון על מתן רישיונות, ואף פעל לביורר תוקף הרישיון שקיבל. כך חזר והדגיש את נסיבותיו האישיות של המבקש, והשפעת האירוע נושא ההרשעה משנת 2014 עליו ועל משפחתו.

6. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, שקילת כל השיקולים לקולא ולחומרא, ומתן זכות למבקש להגיד את דברו קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורה של המשיבה על קולת העונש, וגזר על המבקש את העונשים הבאים: הפעיל את עונש המאסר המותנה (10 חודשים) מתיק גמ"ר 9517-08-13; הטיל על המבקש 8 חודשי מאסר בפועל, שמתוכם חודש אחד ירוצה במצטבר לעונש המאסר המותנה, והיתר בחופף לו כך שסך הכל ירצה המבקש 11 חודשי מאסר בפועל. כמו כן דן אותו ל-6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים. צווי המבחן והשל"צ שהוטלו בבית משפט השלום בוטלו. יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם.

בפסק דינו הדגיש בית המשפט המחוזי את העובדה שהמבקש שב והסתבך בעבירות תעבורה חמורות וזאת בחלוף תקופה של שנתיים בלבד לאחר שנפסל "מלנהוג ו'או מלקבל ו'או מלהחזיק רישיון נהיגה", כאשר גזר דינו של

עמוד 3

בימ"ש השלום משנת 2014 אינו נתון לפרשנות. בנסיבות אלו מובן כי היה על המבקש להימנע מלקבל את הרישיון, וקל וחומר להימנע מלנהוג ברכב. בית המשפט המחוזי דחה את טענותיו של המבקש ביחס להבהרה שקיבל, לגישתו, משרד הרישוי לפיה הרישיון שקיבל תקף לכל דבר ועניין משטענה זו לא גובתה בראיה או באסמכתא כלשהי. לאחר שעמד על הפגיעה שפגע המבקש בערכים מוגנים והנזק שנגרם להולכת הרגל ומדיניות הענישה המחמירה הנהוגה בכל הקשור למעשי המבקש, קבע בית המשפט המחוזי כי לא היה מקום לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם, ודן אותו לעונשים שפורטו לעיל.

7. על פסק דין זה הוגשה הבקשה שבפני.

נימוקי הבקשה ותשובת המשיבה

8. בבקשתו חוזר המבקש על טענתו לפיה אין מדובר בתיק רגיל בו אדם נפסל מלנהוג ויוצא מיד חזרה אל הכביש. המבקש הודה בהזדמנות הראשונה כי הוא שגה בכך שנהג ברכב לאחר שקיבל את הרישיון, ואולם לטענתו היה מקום להתחשב בכך שהוא פנה למשרד הרישוי לברר את העניין, טענה אשר התקבלה על ידי בית משפט השלום מבלי שנדרשו ראיות לשם כך. המבקש טען כי בשונה מעניינו, לנאשמים במקרים שהזכיר בית המשפט המחוזי היה עבר תעבורתי מכביד. המבקש הדגיש עוד את נסיבותיו האישיות, את מצבו הנפשי הקשה ואת הפגיעה שתיגרם ליכולתו להשתקם ככל שיכנס למאסר.

9. המשיבה בתגובתה מיום 21.11.2017 ביקשה לדחות את הבקשה, שכן היא אינה מקימה עילה למתן רשות ערעור בפני ערכאה שלישית, והסוגיות שמעלה המבקש אינן חורגות מעניינו הפרטני, או מעלות שאלות משפטיות עקרוניות. המשיבה טענה כי פסק דינו של בית המשפט המחוזי מבוסס ומנומק, וכי הוא תיקן טעויות שנפלו בפסק דינו של בית משפט השלום. כך נטען כי בית משפט השלום לא נתן דעתו למידת אשמו של המבקש, שבחר להתעלם במודע משלילת רישונו שנתיים בלבד טרם המעשים נושא האישום הנוכחי. כמו כן, בית משפט השלום ציין בטעות בגזר דינו כי המבקש הינו ללא עבר פלילי, וזאת אף כי אין חולק שהוא הורשע בעבר בגרם מוות ברשלנות בתאונה בה נהרג אחיו הצעיר. עוד לטענת המשיבה, בית משפט השלום סטה לקולא ממתחם העונש למרות שלא התבססה העילה לסטייה כאמור, מאחר שהמבקש לא השתקם עדיין, ואף לא ניתן לקבוע בשלב זה כי יש סיכוי של ממש שישתקם.

דיון והכרעה

10. לאחר עיון בבקשה, ובתשובת המשיבה הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים המעלים שאלה, משפטית או ציבורית, בעלת חשיבות כללית (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה), פ"ד לו(3) 123 (1982)), או במקרים בהם מתעורר חשש לאי צדק מהותי (רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)); רע"פ 1136/17 חברת פרופיל אבטחה ואחזקה בע"מ נ' מדינת ישראל (28.03.2017)). עניינו של המבקש אינו נמנה על מקרים אלו, והמבקש אף אינו טוען כי בקשתו מקימה שאלות עקרוניות החורגות מעניינו הפרטני או כל עילה אחרת המצדיקה מתן רשות ערעור. כל טענותיו של המבקש נוגעות לנסיבותיו הפרטניות, וממילא אינן מצדיקות מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי".

11. זאת ועוד - למעשה טענותיו של המבקש מתמקדות בחומרת העונש שהושת עליו. ואולם, כאשר עסקינן בערעור הנוגע לחומרת העונש, על המבקש רשות ערעור להצביע על סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים (השוו: רע"פ 8438/17 כיאל נ' מדינת ישראל (30.10.2017); רע"פ 501/16 ראובן-פישמן נ' מדינת ישראל (24.1.2016); רע"פ 5423/14 קופרמן נ' מדינת ישראל (29.9.2014)). בענייננו עולה כי העונש שהושת על המבקש אינו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בהן הוא הורשע (השוו: רע"פ 5431/17 זדה נ' מדינת ישראל (5.9.2017); רע"פ 5244/17 תורג'מן נ' מדינת ישראל (12.9.2017)). אין חולק כי המבקש נהג בפזיזות וגרם לנזקים ולפציעות להולכת רגל, וזאת בעודו נוהג ברכב שנתיים בלבד לאחר שרישיונו נשלל לשמונה שנים בגין ביצוע עבירות תעבורה שתוצאותיהן הטראגיות פורטו לעיל. זאת ועוד, על פי כתב האישום, בו הודה המבקש, עונש שלילת הרישיון משנת 2014 נגזר עליו בנוכחותו ובנוכחות סנגורו, והמבקש אף הפקיד את רישיון הנהיגה בבית המשפט במעמד גזר הדין. בנסיבות אלו אכן לא ניתן לקבל את הטענה לפיה המבקש הבין כי הוא רשאי לנהוג לאחר בירור במשרד הרישוי. בהקשר זה יוער כי טענותיו של המבקש שהועלו כבר בפני בית המשפט המחוזי, קיבלו מענה מפורט וראוי בפסק הדין. עיון בטעמיו ובנימוקיו של בית המשפט מלמדים כי לא מתעורר כל חשש לאי צדק בענייננו.

12. לאור האמור לעיל, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית ועיכוב הביצוע עליו הוריתי ביום 14.11.2017, מבוטל בזאת. המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 20.12.2017 עד השעה 11:00, בבית המעצר קישון, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשבידו תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ט' בכסלו התשע"ח (27.11.2017).

שׁוֹפֵט